

چطور برای فرزندان نام انتخاب کنیم؟

رسم اسم

انتخاب نام مناسب یکی از حقوق فرزندان پروالدین است که در تعالیم اسلامی هم بر آن تأکید شده است. انتخاب یک نام پرمعنا و خوش‌آهنگ از مهم‌ترین کارهایی است که می‌توانید برای فرزندان انجام دهید و خوبی‌اش این است که خرجی هم ندارد و تنها نیازمند کمی سلیقه و صرف‌زمان است. خوشبختانه از دیرباز در جامعه ما به دلیل علاقه مردم به اهل بیت، اسامی اغلب ایرانیان نیکو و دارای معانی ارزشمندی بوده است. برای این که یک نام خوب انتخاب کنید، لازم است علاوه بر همفکری و خوش سلیقه‌گی با قوانین هم آشنا باشید و بدانید که ثبت احوال چه محدودیت‌هایی در این زمینه اعمال می‌کند. در این گزارش نگاهی به ریزه‌کاری‌های انتخاب نام برای نوزادان می‌اندازیم و بعد به راهکارهای تغییر نام و نام خانوادگی هم می‌رسیم.

محمد وفایی

روزنامه نگار

❏ خطر ازدیاد سمیرامیس

اولین نکته برای انتخاب اسم این است که زودتر به فکر باشید. فرزندآوری یک حادثه ناگهانی نیست و ۹ ماه برای انتخاب گزینه نام پسرانه و دخترانه فرصت دارید. اگر از سونوگرافی تعیین جنسیت هم حساب کنیم، حدود چهار پنج ماه برای انتخاب اسم نهایی وقت هست. بعد از این به موضوع مهم معنا می‌رسیم. بعد از تهیه فهرست نام‌های مورد علاقه‌تان، معنای هر کدام از آنها را در واژه‌نامه‌های معتبر ببینید تا بعدها پشیمانی به بار نیاید. بسیاری از نام‌ها معنای خوبی ندارند ولی بر اثر استفاده زیاد عادی به نظر می‌رسند.

تناسب نام انتخابی با نام سایر اعضای خانواده و فامیلی فرزند هم برای بعضی از پدر و مادرها اهمیت دارد. اگر فرزند اولتان آرتمیس است، منطقاً نمی‌توانید خواهرش را اعظم صدا کنید. انتخاب نام‌هایی با حروف اول یکسان مطمئن‌ترین شیوه است و به جز آن، بعضی‌ها برای فرزندانشان دواسمی‌هایی با یک جزء مشترک انتخاب می‌کنند.

تناسب نام با فامیلی هم امکانی است که اخیراً برخی به آن توجه نشان داده و سعی می‌کنند نامی انتخاب کنند که در ترکیب با فامیلی، خوش تصویر و خوش‌آهنگ باشد.

تناسب نام با ویژگی‌های ظاهری خود نوزاد هم البته مهم است؛ نام «طلا» برای نوزادی با موهای مشکی یا نام‌های «رشید» و «رعنا» برای نوزادی با قد کوتاه چندان مناسب به نظر نمی‌رسد. به تلفظ نام هم دقت داشته باشید؛ بعضی اسم‌ها چند تلفظ مختلف دارند و فرد باید مدام شکل تلفظ نامش توسط دیگران را اصلاح کند. همچنین حتماً از این مطمئن شوید که کوتاه شده نام انتخابی‌تان چه آوایی دارد و تلفظ آن شکل بدی پیدا نمی‌کند. نکته آخر که شاید کمتر به آن توجه شود، طرز نوشتن نام به صورت فینگلیش است که در انتخاب نام کاربری در شبکه‌های اجتماعی و مهاجرت احتمالی به خارج از کشور اهمیت دارد. اسمی انتخاب نکنید که بچه بی‌نوا مجبور باشد بارها توضیح بدهد که چطور با حروف انگلیسی نوشته می‌شود.

❏ منطقه ممنوعه

درست است که انتخاب نام فرزندان حق شماست، اما کاملاً هم دستتان باز نیست و نامی که انتخاب می‌کنید، باید از فیلتر سازمان

ثبت احوال کشور رد شود. البته اگر به اسامی شگفت‌انگیز متولدان فامیل و دور و برتان نگاه کنید، حتماً تأیید می‌کنید که این فیلتر چندان سفت و سخت نیست و بیشتر چیزهایی که به ذهنتان می‌رسد و حتی چیزهایی که به ذهنتان هم نمی‌رسد، از آن رد می‌شود. یکی از انواع نام‌های ممنوعه، القاب قدیمی با پسوندهایی مانند الدوله و السلطنه است که مظهر فرهنگ اشرافی و طبقاتی محسوب می‌شود.

نام‌های مستهجن و زننده، دیگر گروه ممنوعه از نظر ثبت احوال هستند. همچنین نام‌هایی که موجب هتک حیثیت مقدسات اسلامی می‌شود، عناوین لشکری و کشوری و اسامی مرکبی که در عرف به عنوان اسم شناخته نمی‌شود، نمی‌تواند به عنوان نام نوزاد ثبت شود.

نام‌های خارجی را هم نمی‌توانید برای فرزندان انتخاب کنید، مگر این که آن نام در فارسی هم دارای معنا و مفهوم معقول باشد. کارن، رایان، رزو و سوزان از این نوع محسوب می‌شود.

در نهایت بهترین راه برای این که مطمئن شوید نام مورد نظرتان در دسته ممنوع‌ها هست یا نه، مراجعه به سایت رسمی ثبت احوال است. در این سایت می‌توانید نام را جست‌وجو کنید و از ممنوع بودن یا نبودن آن باخبر شوید. اگر نامی که جست‌وجو کردید مورد تأیید نبود هم می‌توانید درخواست بررسی خود را به همراه توضیحاتی درباره نام ارسال کنید.

❏ راه میانبر شیک شدن

قواعد مربوط به نام‌های ممنوعه را که ملاحظه کردید؟ یکی از رایج‌ترین دلایل محکمه‌پسند برای تغییر نام این است که نامتان از ممنوعه‌هایی باشد که قبلاً به هر دلیلی ثبت شده است. یعنی اگر اسم مستهجن و زننده، القاب سلطنتی، دواسمی نامتعارف یا اسم خارجی داشته باشید، برای تغییر آن کار سختی در پیش ندارید. اسامی نامتناسب با جنسیت، اسامی همانا با پدر یا مادر یا خواهر و برادر، اسامی ایام هفته و اسامی‌ای که با پیشوند عبد شروع می‌شود اما به یکی از نام‌ها یا صفات خداوند ختم نمی‌شود، شامل قوانین تغییر نام می‌شود.

همچنین کسانی که تغییر جنسیت می‌دهند، با داشتن حکم دادگاه می‌توانند نامشان را تغییر دهند. تغییر نام خانوادگی هم قواعد

اسم‌های پرطرفدار از کجا می‌آیند؟

باز هم رد پای فیلمسازان!

یکی از معیارهایی که برخی پدر و مادرها برای انتخاب نام دارند، تک و خاص بودن اسم است. در نتیجه برای این دسته افراد اهمیت دارد که نام فرزندشان کمتر شنیده شده باشد و همین موضوع به خلق حماسه‌های عجیب و غریب در نامگذاری می‌انجامد. برای این که آمار دستتان باشد، بد نیست بدانید که در چهار ماه نخست سال ۹۹ کدام نام‌ها بیشترین فراوانی را در میان متولدین داشته است. نکته جالب درباره این آمار تأثیری است که نام شخصیت‌های فیلم‌ها و سریال‌ها بر آن می‌گذارد؛ در سال‌های گذشته شاهد رشد غیرعادی نام‌ستایش بودیم و امسال بعد از پخش یک سریال در شبکه نمایش خانگی، نام‌هایی مانند رستا و آوار شد داشته‌اند.

نام‌های دختران: ۱- فاطمه ۲- زهرا ۳- حلما ۴- رستا ۵- آوا ۶- مرسانا ۷- بهار ۸- یسنا ۹- همتا
نام‌های پسران: ۱- امیرعلی ۲- محمد ۳- علی ۴- امیرحسین ۵- حسین ۶- ابوالفضل ۷- آزاد ۸- سامیار ۹- آریا ۱۰- امیرعباس

خودش را دارد و البته کمی ساده‌تر است.

اگر نام خانوادگی‌تان نامتعارف و نامناسب، بیش از دو کلمه، خارجی با پسوندهایی مانند آف یا دارای عناوینی مثل خان و سرهنگ باشد، به آسانی می‌توانید تغییرش بدهید. تغییر نام خانوادگی به منظور یکی شدن با دیگر اعضای خانواده و تغییر نام خانوادگی زن به نام خانوادگی همسرش هم ممکن است.

حذف پیشوندها و پسوندهای فامیلی هم کار ساده‌ای است و اگر نام محل، ایل و طایفه، شغل و حرفه یا عدد و حرف زائد در نام خانوادگی‌تان دارید، می‌توانید حذفش کنید. فراموش نکنید که هم برای تغییر نام و هم برای تغییر نام خانوادگی می‌توانید به سایت ثبت احوال مراجعه کرده و درخواست‌تان را ثبت کنید.